

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) na pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostojna petina vrsta malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslama 10
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izjava vsak dan izvenredni
nedeljski in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Recepti se ne vračajo; neizbrakirana pisma se ne
sprejemajo. Ured. tel. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 34 za oglase,
zagreb 39.011. Nizrajev. 7.933, praško in dunaj. 24.797.

Temelji avtonomijskega gibanja.

Maloštevilni liberalni inteligenti, ali pa, točneje rečeno, voditelji demokratske stranke v Sloveniji, se v službi belgrajskih veleposrednikov centralistov na vse kriplje trudijo, da bi ubili slovensko narodno misel, kakor pravijo, v interesu države. Pri tem si izmišljajo razne plemenske, nacionalne in državne teorije, ki pa imajo vse to slabo stran, da druga drugo pobijajo. Vzrok je ta, da so vse te teorije vzete iz zraka in ne alone na dejanskem življenjskem razvoju.

Neutajljivo dejstvo je, da so v naši državi združeni Slovenci, Hrvati in Srbi in da imajo vsi ti trije faktori — naj se potem imenujejo plemo, narod, nacija ali, če hočete, tudi klan, aul itd. — vsak svoje posebno jezikovno, kulturno, versko, zgodovinsko, gospodarsko-geografsko obilježje. V kaj se razvijajo tekom časa, ni danes naša stvar. Lahko postanejo po zgledu Nemcev eno v smislu skupnega imena, kulture in književnega jezika, kakor Bavarci s Prusi in Saksonci, ne da bi se bili odpovedali plemenski samoupravi. Mogoče pa, da po zgledu Ukrajincev, oziroma enega dela njih, ohranijo svoj lastni jezik, svojo kulturo, svojo književnost, ne da bi se pri tem hoteli ločiti od življenjske skupnosti z Veliko Rusijo, toda le kot svoja čisto osobita narodnost in zvezna država. Lahko se kot Lahi in Španci narodno, kulturno in politično-upravno popolnoma združijo, tako da se ohranijo samo neke provincialne malo bistvene posebnosti, kar pa ni verjetno; zopet pa s tem ni rečeno, da se ne bi mogel pozneje kdaj ta provincializem vnovič razvijati v smislu posebnega kulturnega in političnega nacionalizma, kakor vidimo to danes n. pr. pri Kataloncih. Sploh so tu mogoči najraznovrstnejši asimilacijski in diferenciacijski procesi, ki gredo, kakor ve zgodovina, tako daleč, da se morejo čutiti kot ena celota celó popolnoma raznorodni narodi, pri čemer se lahko zgodi, da pri različni upravi sprejmo v enem oziru eno kulturo in jezik ter državnost (Amerikanci), ali pa ostanejo narodno, versko, kulturno in politično-samoupravno čisto samosvoji, so pa na lastni volji ena država z drugimi (muslimanske kompaktne skupine v Rusiji). Tu je nebroj kombinacij. Kaj se izvrši pri nas, je odvisno od cele vsote nepreračunljivih in od naše volje v mnogem oziru neodvisnih dejstev.

Eno pa je gotovo: da se danes s silo nčesar ne doseže, da morejo narodi tvoriti eno celoto, pa naj bo ta kakršnakoli, le po lastni odločbi, da mora država biti osnovana na načelu ravnopravnosti ne samo poedincev, ampak celih etničnih, socialnih, verskih itd. skupin, in da s sirovo silo prevladajočega elementa ne sme biti, pa naj se združijo med seboj enorodni narodi in plemena, ali pa različni narodi in naj obdrže svoja imena ali pa si ustvarijo nova, naj govore en jezik ali pa deset, naj se ti jeziki imenujejo jeziki ali narečja, naj obdrže vsak svojo kulturo ali pa ustvarijo novo ali pa sprejmo kakšno višjo ali nižjo — kakor se že razvije — nasilja ne sme biti, nobene na sirovi moči sloneče hegemonije ali pa gospodarskega izrabljanja enih na škodo drugih, in samoodločba nobene skupine se ne sme potlačiti!

That is the question, gospodje nacionalistični teoretiki in špintizirarji!

Glavna reč, za katero pa gre, je denar in način, kako se porablja. Cistokrvni angleški izseljenci v Ameriki so se ločili od anglej, ker so lordi požirali dohodke kolonij, ne da bi jim vrnila fiska. Avstranci in Kanadci so si priborili samoupravo, ker so hoteli biti eksploatacijski objekt industrijskih baronov matinske zemlje; narodnostno vprašanje ni igralo tu nobene vloge, ker so vsi itak ene krvi ali pa se nalo brigajo za nacionalne teorije, kakor pr. Kanadci. Danes, ko te dežele niso č kakor Indija molzna krava Angležev, e vse v redu in Britanija niti po naložonskih vojskah ni bila tako mogočna, lidna in bogata kakor je danes, dasi je

politično-upravno najbolj rahla zveza sodbodnih narodov, kar jih je sploh na svetu.

Pri nas je vprašanje popolnoma isto. Od samega navdušenja pa ne živi nobena «nacija». Kjer eni druge izrabljajo, se tudi nobena nova kulturna in politična skupnost ne razvije, pa naj profesorji pišejo o tem še tako lepe razprave. Poglejmo Romunijol Danes se tam bje ljut ustavni boj, tako da se piše malodane o revoluciji. In kdo je tam v opoziciji? Najbolj čisto-krvni Romuni, narodno najbolj zavedni, kulturno najvišje stoječi, namreč sedmograški Romuni! Vodi jih pa Vajda, to je oni Vajda, ki je kot prvi ministrski predsednik Velike Romunije podpisal senžermensko in nejlisko pogodbo! Mari je Vajda zato veleizdajalec? Če je Vajda veleizdajalec, potem so razun Bratiana in njegove maloštevilne vlaške klike vsi Romuni veleizdajalci. Ta Vajda je te dni zaklical v bukareškem parlamentu, da niti Tisza ni z Romuni delal tako kakor sedanja nacionalna vlada! Ta vlada je namreč vlada kraljevinskih vlaških bojarov, to je, najbolj pokvarjenega elementa v Romuniji, ki je romunske kmetje stoletja tiščal k tlom in izstradaval, kar dela danes v novi državi s podvojeno silo in si polni svoje bisagse. Vse seveda pod geslom enotne države, patriotizma in narodnega edinstva.

Vse tako kakor v Belgradu! Ta politika pa je, dasi se imenuje «jugoslovanska», tudi popolnoma neslovanska. Jugoslovanstvo brez slovanstva pa je tak absurd kakor okrogli četverkotnik. Se večji absurd pa je «jugoslovanstvo», katero odbija celó jugoslovanske Bolgare. To jugoslovanstvo je sploh samo finta za velesrbski separatistični nacionalizem, kateremu so sploh vsa jugoslovanska plemena razun Srbov «quantité negligible» in katero nikoli ne bo moglo združiti v svojem okvirju vseh Jugoslovancov, kaj še da bi se povzpelo do kulturne edince z ostalim slovanstvom sploh! To «jugoslovanstvo» se sploh po slovanskih kulturnih vidikih ne ravna, ampak zgolj po vidiku ozkih interesov klike, kateri je Bukarešt ravnotako blizu kakor Praga ali Varšava ali Atene ali Pariz ali Moskva, da le porodici nese političen in gospodarski dobiček. Ta klika mora v interesu slovanske kulture in bodoče slovanske kulturne skupnosti izginiti, šele potem se bo moglo govoriti o jugoslovanstvu!

To si naj naši liberalni nazadnjaki zapisejo za ušesa in naj si zapomnijo, da bo ideja o federativni zvezi jugoslovanskih narodov, ki je realna, tako dolgo živel v naših glavah, dokler se ne uresniči.

Protizidovske demonstracije v Varšavi.

Varšava, 7. aprila. (Izv.) Velike demonstracije, ki so se vršile v Varšavi ob priliki protestne skupščine proti izvršitvi smrtno obsodbe nad prelato Butkiewiczem, so izrabili antisemitje v svojo korist in uprizorili takoj po protestnem zborovanju velike protizidovske izgrede. Demonstrantje so udri v židovska predmetja in tam izropali skoro vse židovske trgovine. Vojaštvo in policija sta komaj napravila red. Vojaške patrulje so imele službo celo noč.

SEIPEL — MUSSOLINI.

Dunaj, 7. aprila. (Izv.) V svojem odgovoru na zahvalno brzojavko dr. Seipla je odgovoril Mussolini, da se zahvaljuje za izrazne hvaležnosti dr. Seipla in bo to sporočil tudi kralju. On ne dvomi, da bo Seiplov obisk znatno pripomogel k obnovi dobrih odnosajev med Italijo in Avstrijo.

RAZPUST SPANSKEGA PARLAMENTA.

Madrid, 7. aprila. (Izv.) Kralj je sprejel vladno izjavo na znanje in podpisal odlok, s katerim se sedanji parlament razpušča. Nove volitve bodo 29. t. m.

V ponedeljek zvečer koncert »Ljubljane«.

Politične počitnice.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) V vsem političnem življenju je vsled pravoslavnih velikonočnih praznikov nastalo popolno mrtvilo. Danes dopoldne se je vaš dopisnik razgovarjal s pravosodnim ministrom dr. Lazo Markovićem, ki je med drugim izjavil, da je položaj ostal na tem, da med prazniki vse stranke razmišljajo, kaj bodo ukrenile, da bi se po praznikih pričela pogajanja, ki bodo imela namen doseči sporazum in rešiti sedanjo krizo. Po praznikih bodo imeli vsi klubi seje, na katerih bodo definitivno določili svojo taktiko.

Pašić demisionira?

Belgrad, 7. aprila. (Izvirno.) Današnja «Pravda» poroča iz radikalnih krogov, da namerava Nikola Pašić, ako se mu ne posreči sestaviti nove vlade, predati dne 15. t. m. svojo demisijo. Na ta način bi se 16. t. m. odgodila seja narodne skupščine z objavo, da je vlada predala ostavko. V tem slučaju bi se parlament še-le po sestavi nove vlade sestel.

VELJA POPOVIČ KOT POSREDOVALEC.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) «Novi list» poroča, da je v Zagreb odpotoval radikalni poslanec in bivši šef kabineta ministrskega predsednika g. Velja Popović. Namen njegovega potovanja je, pogajati se s Stjepanom Radićem.

NEMSKI KLUB.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Danes dopoldne sta obiskala poslanca od nemške stranke Schuhmacher in Moser tajnika radikalne stranke dr. Janića in se informirala o političnem položaju. Nemški poslanski klub bo imel svojo sejo po pravoslavnih velikonočnih praznikih. O svojem držanju bo klub sklepal še-le po seji radikalnega in demokratskega poslanskega kluba.

Protić kot sodnik.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Današnji «Radikal» objavlja senzacionalen Protićev članek pod naslovom »Martovska vrtoglavica«. V tem članku se Protić peča z vsemi znanimi politiki od Nikole Pašića do Stjepana Radića. Ugotavlja, da je v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu nastala velika zmešnjava radi rezultata volitev od 18. marca. Radikali, piani zmage, ne najdejo orientacije in širijo po svojih listih najrazličnejše vesti o svoji nadaljnji politiki. Tako med drugim zahtevajo amputacijo in se zaganjajo vame, češ, da sem jaz to prvi predlagal. To je res, a je to zloraba. — Demokrati, oplašeni radi slabega volivnega izida, se trudijo, kako bi na vsak način čim več izvlekli iz radikalov. — Radić si je to pot izbral najlažje stališče. Pozablja na hrvatski sabor, na 29. oktober, na 1. december, na vse svoje delovanje in na vse svoje dosedanje izjave. Radić misli, da je sporazum mogoč na podlagi, katero si postavlja, ali vsaj računa s tem, da mu bodo te volitve omogočile ustvariti sporazum na njegovi podlagi v bodočnosti. Pri Radiću so zmešani pojmi o državi in njeni ureditvi. Ako hoče Radić sporazum s Srbi, si mora vzeti svetovalca, ki to stvar razume, in se mu mora popolnoma zaupati. Zahtevati absolutno finančno samostojnost Hrvatske, se pravi, mlati prazno slamo. Sporazum se more doseči samo na podlagi unitarizma, kakor ga časa primerno umeva anglosaška demokracija z velikimi samoupravami. Do takega sporazuma bo prišlo, če bodo le Srbi pametni. — Nato udari Sto'an Protić še po dr. Korošču in pravi: Čudim se, da je dr. Korošec izgubil ravnotežje. (Motite se. g. Protić! Op. ured.) Morda se je zbal onih dveh Radićevih mandatov v Sloveniji. Če dr. Korošec misli, da ima pravico tako govoriti o upravi Srbije in o poštenu upravi Slovenije, ga moram spomniti na uporabo plebiscitnega fonda za Koroško, katerega sem mu jaz odobril (se je pravilno uporabljaj. Op. ured.), ali na afero Praprotnik-Zerjav in Jadranski banki, ali na ministrovanje gg. Zerjava in Kramerja v Belgradu, ali na trgovino Slovenije radi pasivnosti

na račun Srbije in nazadnje na veliko tihotapstvo, ki se je vršilo na slovenskih mejah. Na koncu članka pravi Protić, da sklepov od 29. oktobra in 1. decembra 1918 ne more nihče več uničiti.

Eagatela g. Stojadinovića.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Finančni minister dr. Stojadinović je objavil v «Politiki» članek o državnem dolgu in konstatiral, da znaša breme predvojne državnega dolga letno 312 milijonov dinarjev, breme poveanih zunanjih in notranjih posojil pa 250 milijonov dinarjev letno, tedaj skupno samo 562 milijonov dinarjev. Dr. Stojadinović ugotavlja, da so v primeri s proračunom od 7 milijard dinarjev in v primeri z 12 milijonskim prebivalstvom te anuitete minimalne. Kot razlog, da je to breme neznatno, navaja dr. Stojadinović, da so vsa zunanja posojila zajamčena z dohodki monopolov, železnice itd. Samo dohodki monopolov znašajo letno 1 milijardo 700 milijonov dinarjev, medtem ko moramo za zunanja posojila plačevati na leto samo 312 milijonov dinarjev.

Italija predlaga za nadaljevanje pogajanj Rim.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Italijanska vlada je predlagala našemu rimskemu poslaniku Antonijeviću, naj se pogajanja za konstituiranje reške države, ki so se začela v Opatiji, nadaljujejo v Rimu. Kot razlog za premestitev pogajanj navaja italijanska vlada velik vpliv neinteresirane okolice na člane komisije. Poslanik Antonijević je o tem obvestil našo vlado. Danes je Antonijević dobil od zunanjega ministristva naročilo, naj takoj pride v Belgrad, kjer bo dobil navodila za nadaljnja pogajanja z Italijo.

RAZSELJEVANJE KOMITATSKIH NASSELBIN.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Med našimi in bolgarskimi delegati se bodo vršili dogovori o predaji komitašev. V ta namen je zunanje ministristvo zbralo potrebne podatke za pogajanja. Po vestih iz Sofije je bolgarska vlada začela razseljevati komitaške naselbine ob bolgarsko-jugoslovanski meji. Pri tem je prišlo do oboroženih spopadov, ki so zahtevali žrtve na obeh straneh.

IZ PORUHRJA.

Mainz, 7. aprila. (Izv.) Iz Wörmse prihajajoč avtomobil, na katerem je bilo 3 milijarde mark za sedeno ozemlje, so Francozje zaplenili.

Pariz, 7. aprila. (Izv.) Loucheur se je danes vrnil iz Londona. Pri svojem povratku je izjavil, da angleškim listom on ni dal nikakega povoda, pisati proti interesom Francije.

Najnovejše proticerkvene metode boljševikov.

Sovjetska vlada je ustanovila po vseh mestih Rusije »komiteje za likvidacijo cerkva«, ki imajo dognati, jeli cerkev v dotičnem kraju sploh potrebna, jeli obstoja pogodba med laro in državo glede najema, jeli duhovnik in verniki med službo božjo (1) izpolnjujejo sovjetske naredbe ali kakšen je njihov pravec sploh, ali se plačujejo vse verozakonske pristojbine, ali se krščanski nauk morda tajno podučuje, itd., itd. Po teh instrukcijah imajo ti odbori pravico cerkve na svojo odgovornost zapreti, kar se že v mnogih krajih vrši. V Odesi so izmed 7 zaprtih cerkev 2 spremenili v gledišča, v Orlovski guberniji so 67 cerkva spremenili v komunistične klube, čitalnice, muzeje itd., v Alaturu so samostani pretvorjeni v sovjetske urade itd. Na ta način mislijo vse mesta paganizirati, kajti na vaseh se komunisti ne upajo svojega dela vršiti. Zapirajo se pa cerkve brez ozira na kult, tudi mohamedanski medžiti in judovske sinagoge. Iz tega se vidi, da je bila velika antisovjetska demonstracija Varšave po krivici naperjena

proti judom, ki kot narod niso nič krivi na sovjetski protiverski politiki. Judi se namreč ravnotako kakor kristjani ločijo v verne in brezverne in pravoslavni apostati niso nič manj strupeni od judovskih. — Vlada hoče 11. aprila, to je na četrti dan pravoslavne Velike noči, nadaljevati proces proti patriarhu Tihonu. To pa zato, ker se potem vrši vesoljni ruski cerkveni sobor, ki so ga sklicali apostati od žive cerkve in ki nameravajo patriarha tudi cerkvenim potom obsoditi. Ni pa izključeno, da se razprava zopet odgodi, ker se sovetisti vseeno boje javnega mnenja in neprijetne intervencije Evrope. Vlada je tudi odredila, da se imajo na Veliko noč povsod vršiti predavanja proti cerkvi, veri in duhovščini. Te odredbe kažejo, da sovetji vidijo v cerkvi svojega najopasnejšega nasprotnika, ki se ga morajo silno bati, ko segajo po upravnim rimsko-cezarskih metodah proti nji.

Seja višjega šolskega sveta

DNE 5. IN 6. APRILA.

Seje so se udeležili vsi člani. Člani predsedstva: dr. Beuk, predsednik; učitelj Franc Škulj, podpredsednik; nadzornika srednjih šol dr. Poljanec in Wester; nadzornika osnovnih šol Gabršek in Gangl; upravnogospodarska poročevalca dr. Karlin in dr. Majcen. Zastopniki raznih korporacij: zastopnika Cerkve (katehetov) kanonika Vraber in Nadrah, zastopnika profesorjev dr. Pivko in Jeran, zastopnik učiteljev Jelenc, Gnus in Tomažič, zastopnik staršev Stane Vidmar, zastopnik zdravstvenega odseka dr. Mayer, zastopnik oddelka za socialno skrbstvo dr. Goršič (namestnica gospodična Štebi) in zastopnik oddelka za kmetijstvo Vodé iz Komen-de. Zastopnika staršev je imenoval bivši komisar dr. Senekovič. Stane Vidmar je ljubezniv gospod, pa je zastopal tiste starše, ki hočejo imeti v šoli sokolsko vzgojo. Mestni zastop ljubljanski pa je na svoji seji dne 5. t. m. izbral za zastopnika staršev dr. Gosarja, ki je pristaša krščanske vzgoje. Kdo bo na prihodnji seji zastopal starše, ne vemo. Slovensko ljudstvo nima v višjem šolskem svetu nobenega zastopnika. Njegove težnje zastopata zastopnika Cerkve.

V začetku poroča predsednik dr. Beuk o raznih ukrepih šolskih oblasti: Premestni izpiti na srednjih šolah so odpravljeni, dovoljeni so pa ponovljivi izpiti iz dveh predmetov. Nižjetečajni izpiti (matura na koncu nižje srednje šole) se ne bodo vršili. Določbe za višjetečajne izpite (zrelostne izpite) so nekoliko spremenjene. Prepovedalo se je dijakom nositi znake; dovoljeno je nositi samo znake Ferijalnega saveza in Pomladka rdečega križa. Tudi profesorjem in učiteljem se je priporočilo, da znakov v šoli ne nosijo. Pokrajinska uprava je prepovedala dijakom članstvo pri Orjuni. Svetniku Janezu Kalanu se je dovolilo predavati na šolah o abstinenci.

Pred tem poročilom se je g. predsednik spomnil dr. Tavčarja in dr. Verstovška in omenil odhod Hribarja in dr. Baltiča.

Samostojna predloga in interpelacija. Ravnatelj Gnus predlaga naj se naroči pomožnim učiteljem, da napravijo usposobljenostni izpit, če so že zadostno dolgo v službi, če ne, pa maturo. Drugače naj se pred začetkom šolskega leta 1928—29 odpuste. Po kratkem razgovoru se sklene sledeče: Pomožni učitelji, ki po treh letih svoje službe ne napravijo usposobljenostnega izpita, se odpuste.

Kanonik Nadrah predlaga, naj dobe vsi člani višjega šolskega sveta v roke ukrepe šolskih oblasti, namenjene vsem šolam ali

kaki posebni vrsti šol. Kanonik Vraber pristavi, naj se splošni edloki, tisoči se verskega pouka in verskih vaj pošiljajo tudi obema ordinariatom. Predsednik obljubi, da se bo tem upravičenim zahtevam ustrezalo.

Kanonik Nadrah interpelira zaradi nekega pravoslavne profesorja, ki je nadzoroval katoliške učence pri nedeljski maši in vstopil med božjo službo pokrit v kapelo. Dr. Beuk zagotovi interpelanta, da se to ne bo več zgodilo.

Zelo dolga in živahna debata se je razvila o predlogu predsedstva, naj se upokoje vsi ljudski in meščansko-šolski učitelji po dovršenem 36. in srednješolski profesorji po dovršenem 32. službenem letu.

Učitelji osnovnih šol imajo pravico do polne pokojnine z 32 službenimi leti. V Sloveniji je sedaj učiteljev z 32 do 34 službenimi leti okoli 52, s 35 do 39 okoli 100, s 40 do 49 okoli 85, s 50 in več 2.

Nič kaj prijeten referat o tem predlogu je imel dr. Majcen. On in drugi, ki so bili za predlog, so ga utemeljevali s sledečimi razlogi: Ni nobenega upanja, da bi država dovolila plače za večje število učiteljev, kakor jih je sedaj. Zato se mladi učiteljski naraščaj ne bo mogel nastaviti in tega bo letos nad 200. Če bodo mladi učitelji ostajali brez službe, starši svojih otrok ne bodo več pošiljali na učiteljska, in tisti, ki se bodo še oglašali za te šole, bodo za učiteljski stan malo sposobni. Če ne bo dobival učiteljski stan redno dotoka mladih moči, se ga bo lotil marasmus senilis.

Večina je bila načelno za to, da se starejši umikajo mlajšim, zlasti ker se učitelstvo samo poteguje za skrajšanje službene dobe, z ozirom na sedanje razmere pa se je izrekla proti predlogu. Kan. Nadrah se je izjavil proti predlogu: a) ker so starejši učitelji splošno boljši vzgojitelji kakor mladi, ki bi sami še potrebovali temeljite vzgoje; b) ker ne gre, da bi osebe, ki so 36 let delale za narod, kar čez noč vrgli iz njihovih (naturalnih) stanovanj in jih izročili bedi; c) ker je praznih še zadosti mest za učiteljski naraščaj, ko je morala šolska uprava kar 120 učiteljskih služb oddati nekvalificiranim učiteljem in učiteljicam in se mora vlada prisiliti, da plača zadostno število učiteljev. — Ravnatelj Jelenc je zlasti poudarjal, da bi bili z našino upokojitvijo prizadeti posebno moški in bi imeli po več krajih skoro same učiteljice. In kaj bi rekli ljudje, če bi videli 55 let stare, krepke in zdrave moške brez dela pohajkovati in živeti od davkov! — Nekateri so menili, naj se učiteljice upokoje, ker se pri njih prej pokažejo znaki starosti, učiteljem pa naj priznane. G. Škulj in drugi priporočajo naj se upokoje samo tisti, ki so fizično ali psihično za pouk nezmožni po sodbi nadzornika in zdravnika. Kan. Nadrah zahteva, naj bo merodajna samo sodba zdravnikov, ker so sodbe nadzornikov politično pobarvane, zdravnikova sodba pa je pod nadzorstvom drugih zdravnikov. — Nadzornik Gangl: »Nadzorniki so prisegli na ustavo, zato se mora njihova sodba smatrati za pravično.« Nadrah: »Tudi ministri so prisegli na ustavo, pa vendar svojevoljno odpuščajo politično nasprotno uradnike.«

Pri glasovanju je večina predlog predsedstva odklonila in se bodo upokojevali samo telesno ali duševno nezmožni.

Predlog o upokojitvi profesorjev je referent nato umaknil.

Nadzornik dr. Poljanec poroča o razpisu nekaterih meščansko-šolskih učiteljskih mest in o disciplinarni zadevi nekega učenca. Deček, star okoli 14 let, je naredil neko otročarijo. O grehu v teološkem pomenu ni pri tem niti govora. Dva priznana izvrstna jurista sta se na seji izjavila, da dokazilni material ni zadosten, in za sub-

jektivni moment ni bilo dokaza. Vendar je večina učenca lokalno izključila. Je pa govorila »porota«, toda s tem razločkom, da porota pri sodišču večkrat oprostí, ko bi človek pričakoval obsodbe, tu pa je obsodila, ko je bilo pričakovati oprostive.

Nadzornik Wester je predložil zanimivo preglednico učnih uspehov v I. semestru šol. l. 1922—23 za srednje šole in učiteljske. Najboljše uspehe med srednjimi šolami je dosegla škola gimnazija v St. Vidu s samo 17,4 odstotka negativnih redov, najslabše pa realna (II.) gimnazija v Ljubljani z 49,16 odstotka. Srednješolska ravnatelstva so sporčila mnenje profsorskih konferenc o vzrokih slabega napredka, ki so: vožnja v šolo po železnici, premajhno zanimanje staršev za šolo, prepričilo znanje iz ljudske šole, pomanjkanje učnih knjig l. dr. Kanonik Nadrah je pripomnil, da je vzrok slabega napredka tudi to, ker se za mladino zunaj šole niče ne zmeni. Čim bolj je prepovedan obisk kake predstave, tem večja je udeležba šolske mladine. Ljudsko-šolski učenci kade po ulicah, pa ni nikogar, ki bi jim branil. »Kokoš jajce zleže, potem pa na njem sedi, da se zvali pišče. Mi pa samo jajca ležemo, pa ni nikogar, ki bi valil.« — Dr. Poljanec: »Jajca ležemo, pa — kodakamo.« — Dr. Beuk in drugi so nato pojašnjevali, da je nemogoče v Ljubljani nadzorovati mladino. Edino policija bi tu lahko nekaj storila, pa se zdi, da v tem oziru ne vrši svojih dolžnosti.

Nadzornika Gangl in Gabršek sta poročala o oddaji učiteljskih služb. Dva krajevna šolska sveta sta protestirala proti nastavitvi oseb, ki ne izpolnjujejo verskih dolžnosti. Sedanja večina je mnenja, da tudi take osebe lahko uče in odgajajo otroke vernih katoliških staršev. Zato pa mora katoliško ljudstvo na ves glas zahtevati, da se nje mu da odločilna beseda v šolskih zastopih, da bo ono samo odločevalo, kdo bo učil njegove otroke, ne pa možje, ki ne zastopajo ljudstva.

Dr. Karlin je poročal o disciplinarnih zadevah učiteljskega. O teh zadevah se javnosti ne sme poročati. Čisto jasno je pa, da se sme poročati o načelnih razgovorih, ki se včasih razvnamejo ob raznih konkretnih slučajih.

Disciplinarne zadeve so pokazale, kako kvarno je za šolo, ker se je vanjo vrnil dvojni telovadni naraščaj in s tem strankarstvo in politika. Zato moramo vedno in vedno klicati: »Ven iz šole s politikom!«

Pri nekem disciplinarnem slučaju se je razvila debata o sokolstvu v šoli. Kanonik Nadrah je opozarjal na to, da se civilizirani narodi po svetu povsod skrbno varujejo, da bi ne žalili verskih čutov v ljudstvu. Kako previdni so v tem oziru n. pr. nasproti poganskim narodom. Pri nas pa učitelji sili- lijo otroke peti sokolsko himno, ko vendar vedo, da je to proti verskemu prepričanju staršev in otrok. Jugoslovanski škojfe so soglasno obsodili sokolstvo in vsak katoličan se mora ravnati po navodilih svojih škofov. Predlaga, naj se sokolska himna več ne poje v šoli. — Glas iz zbora: »Jaz sem tudi Sokol, pa zato menda ne bom pogubljen!« — Odgovor: »Lahko da bote pogubljeni če ne bote Cerkve ubogali.« — Kanonik Nadrah uaglaša nadalje, da morajo peti proti svojemu prepričanju. Mi ne maramo take nasilne šole, mi zahtevamo svobodno šolo, zahtevamo, da se staršem pusti svoboda, pošiljati otroke v take šole, kjer se bodo vzgojevali v krščanskem duhu. Vam pa tudi puščamo svobodo za Vaše otroke, da jih pošiljate v šolo, v kateri se vzgaja v sokolskem duhu. Mi smo veliko bolj napredni kakor Vi. Vi hočete šolo, v kateri se usiljuje sokolski duh, mi pa hočemo za vse enako svobodo.« — Nadzornik

Gangl poudarja, da je sokolska himna od ministrstva potrjena za šolsko rabo in jo nato prebere ter vpraša, kaj je v njej protiverskega. — Kan. Nadrah: »Kaj je bolj nedolžnega kakor barve v laški trikolori? In vendar bi se g. nadzorniku ne godilo dobro, če bi si jo pripel na prsi in s njo korakal po mestu. Ravno tako je s sokolsko himno: nekaj simbol je sokolstva, izpoved in proslavljanja sokolstva.« — Ravnatelj Jelenc: »Saj je lepo biti Sokol, saj je to čast!« — Nadrah: »Čast za Vas, za nas ne! Mi hočemo svobodo. Zakaj silite otroke delati proti prepričanju?« — Nadzornik dr. Poljanec poudarja, da so nadzorniki uradniki, ki se morajo ravnati po obstoječih postavah in odredbah. Naloga posameznih političnih strank pa je, da s postavnimi sredstvi uveljavijo svoje zahteve, in ko bodo zakoni uravnani po načelih SLS, bodo uradniki (nadzorniki) ravnali po teh novih zakonih. Nikdar pa ne smemo nikogar navajati k temu, da bi se upiral zakonom. — Nadrah: »Mi imamo postavo, ki je večja kot so državne postavbe in se glasi: Oportet Deo magis oboedire quam hominibus.« — Dr. Poljanec: »Je pa tudi zapoved: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega. Prvi kristjanje so prav idealno spojnjevali državne postavbe.« — Nadrah: Resnica je, da so bili kaznovani s smrtjo kot prestopniki državnih postelj, ki so velevali častiti malike.« — Da je v razpravo posegel tudi g. Jelenc in trdil, da pristaši SLS sploh ne izpolnjujejo postav in se upirajo vsem postavam, ker se vežejo z Radičem, je samo ob sebi umerno.

Da na podlagi te razprave ne bo kdo krivo sodil gg. višjetečajnih nadzornikov, poudarjamo, da imajo v sedanjih razmerah silno težko stališče in da se njim nikakor ne more šteti v krivdo, če kje sokolsko učitelstvo usiljuje sokolskega duha.

Iz referata dr. Majcna na koncu omenjamo ustanovitve katehetskega mesta v Dol. Lendavi, ustanovitve šole pri Sv. Joštu nad Vrhniko in več upokojitvev.

Politične vesti.

+ Radičevi polzkusi v Sloveniji. Radičev »Slobodni dom« poroča, da je bila 22. marca sklicana seja glavnega odbora Radičeve seljaške stranke v Poljčanah na Štajerskem, na katero sta prišla iz Zagreba dr. Maček, podpredsednik HRSS in tajnik dr. Stj. Kušutič. Razgovarjali so se o organizaciji Radičeve stranke v Sloveniji, tako na Štajerskem kakor na Kranjskem, ki bo postavila pri bodočih volitvah svoje liste v obeh okrožjih. Za vodstvo organizacije je bil izvoljen kot predsednik Andrej Kelemina, kot 1. podpredsednik A. Luc, kot 2. podpredsednik Franc Mikša, kot 1. tajnik Matko Kelemina, kot 2. tajnik Pavao Bernobič, kot vodja je pa bil izvoljen Stjepan Radič. Radič je dobil s pomočjo prekmurskih mažarov in mažaronov pri zadnjih volitvah v Sloveniji dva mandata, če pa misli na kake velike uspehe v Sloveniji, se bo bridko varal. Kar je dobil pri zadnjih volitvah ob hrvatski meji, so bili glasovi samostojnih in drugih političnih frakcij, katerim so se njihovi pristaši izneverili. SLS je povsod v teh krajih napredovala za 100 odstotkov in več. Slovensko ljudstvo se bo pa v bodoče še v večjem številu zbralo v taboru slovenskega ljudstva. To poudarjamo, da si ne bo kdo domišljeval, da SLS ni sklenila kooperacije s hrvatsko opozicijo iz taktično utemeljenih razlogov, ampak morda iz kakega strahu pred Radičem. Stvar političnega okusa je pa seveda, če smatra g.

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 48 Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e — (Dalje).

XX.

Bedford sam v brezkončnem vsemirju.

Kakor da bi bil nenadoma umrl, tako se mi je zdelo. Zares, domišljujem si, da take počutke mora imeti človek, ki ga je zadela krogla v srce in ki se prebudi onstran mej zemeljskega življenja.

Pred trenutkom se poln groze in strahu, — in v hipu tema, tihota krog mene, brez solnca, brez zvezd, brez življenja, — neizmerna, tiha večnost —. Četudi sem vse to okusil že pri poletu na mesec, sem vseeno podlegel temu vse moje bitje prešinjajočemu čuvstvu.

In polagoma sem splaval proti sredini oble in prtljaga je splavala za menoj in veriga in drugi —. Mesečna privlačnost je odnehala, visel sem v oblju, v temi, kakor breztelesno bitje —.

Kako dolgo, — tega ne vem. V oblju se je zemeljski pojmi časa še bolj izpremenili ko na mesecu. V otrpli, nemi neobčutljivosti sem ždel, v rahli nezavednosti, kakor v mirnem snu brez sanj —.

Nekaj mehkega se je dotaknilo moje roke, zbudil sem se —.

»Ne smem spatit sem si dejal. »Na potovanju po teh neznanjih potih bi mi

utegnila moja zaspanost postati usodna! Z nečem, s čimerkoli se moram zamotiti! Moje oči morajo nekaj gledati, morajo ostati odprte, sicer se mi zaprejo za vedno —. Prižgal si bom luč ali pa odprl okno! — In tudi zeblo me je.

Tipal sem okrog po prtljagi in po dolgem iskanju našel Kavorjevo žepno žar-nico.

Prižgal sem si luč — in tedaj sem opazil, kaj me je zbudilo iz mojega nezavednega spanja. Številka Lloydovih novic je bila, ki sem jo vzel seboj pri odhodu z zemlje.

Nasmejale sem se. Ta malenkost mi je zbudila zavest, da sem zemljan, da hočem nazaj na zemljo.

In s to zavestjo so se vrnili tudi telesni občutki.

Zrak v oblju je bil slab in redek. Spet sem iskal med prtljago, odprl železni stžec s kisikom in pripravo za obnovo izdihanega zraka ter si ga osvežil. Nato sem si prižgal drobno električno peč, da bi se segrel. Tudi jedel sem nekoliko, pa brez posebnega teka.

Ko sem tako okrepčal in spet spravil k življenju svoje otrple čute, se mi je za-hotelo, da bi zvedel, kod plovem.

Nerodno in neveselo sem tipal po gum-bih.

Klik —. Okno se je odgnilo. Pa naglo sem ga spet zagnil in za nekaj časa sem tiho obvisel, ves oslabe in omočen od

silne solnčne svetlobe, ki je zadela moje oči.

Bil sem torej žezunaj temne mesečeve noči.

Nekaj časa sem premišljeval in preudarjal, nato pa sem odprl okno, ki je bilo pravokotno nasproti prvemu.

Orjaški prvi krajec mesečev se je blišal in za njim manjši krajec, — mati zemlja. Polovico je je bilo v noči, polovico pa je osvetljevalo solnce.

Čudil sem se, da sem že tako daleč od meseca. Po vsem, kolikor sem razumel o celi stvari, sem računal, da bom odletel od mesečeve pokrajine v gotovo dvajsetkrat manjši brzini nego svojčas od zemlje in bal sem se, da še visim kje nad krožnim gorovjem, na robu noči in solnčne svetlobe. Meto tega sem že gledal pod seboj celo, četudi še vedno ogromno ploščo polumeseča.

In Kavor —?

Neizmerno drobna točka v nebeškem prostoru se mi je zdel.

Skušal sem si predstaviti, kaj se je z njim zgodilo. Druga ni bilo mogoče, ko da je mrtev. Zdelo se mi je, da ga vidim, polomljenega nekje v modrikasto se blestečih globinah meseca in krog njega stoje seleniti in strmijo v njegovo mrtvo truplo.

Pod dotikom z Lloydovimi novicami sem postal spet vsakdanji človek in moje misli so se obrnile k zemlji.

Na zemljo moram nazaj, na vsak na-

čin! Naj se je zgodilo Kavorju karkoli najsi je bil še tudi živ, pomagati mu nisem mogel. Tamle spodaj je bil, temni krajci meseca ga je zakrival, in tam je mora ostati, dokler se nisem vrnil in mu prinesel pomoči.

Ali mu jo bom mogel prinesiti? Dober namen sem imel. Vrniti sem se hotel na zemljo kakor hitro mogoče. Tam sem hotel stvar dobro premisliti, razodeti skrivnosti oble in kavoritv nekaterim dovzetnim, sobnim ljudem in skupno z njimi pripraviti nov pohod na mesec, ali pa ohraniti skrivnost zase, prodati zlato, nakupiti orožja, živil, najeti pomočnika in se vrniti na mesec ter prisiliti slabotne selenite, da nam vrnejo Kavorja, ako je še živ, na vsak način pa naložiti zadostno množino zlata, ki bi naj služilo kot zdrava trdna podlaga za nadaljna podjetja.

Toda do tega je bilo še daleč in najprvo sem moral nazaj na zemljo.

In kolikor sem spoznaval, sem sedel letel proč od zemlje in k solncu.

Nisem zvezdoslovec in malo vem ali pa nič o potih, ki jih hodijo nebeški svetovi. Moje misli o tem, kako naj pridem nazaj na zemljo, so bile preproste in neuke. Da bi se bil bolj zanimal za Kavorjeve račune, ko sva potovala proti mesecu, pa sedaj je bilo prepozno za kesanje, poiskustiti sem moral, kar se mi je zdelo, da je prav in — prepustiti sem se moral usodi in svoji sreči —.

Radič čas, ko je z njim SLS kot zastopnica slovenskega naroda v dogovoru, kot primeren za organizacijo svoje hrvatske stranke v Sloveniji.

+ Imenitno! Včerajšnji »Narod« piše: Če bi bile po končani vojni l. 1918. Hrvatska in Slovenija izločene v posebno neodvisno državo, bi občutile na sebi staro geslo — Gorje premaganim! Kakor Nemčija, Avstrija in Mažarska bi morali tudi oni plačati reparacije. Njun denar bi izgubil veljavo in beda prebivalstva bi povzročila neprestane nemire... Mesto tega pa sta se Hrvatska in Slovenija radi ujedinjenja s Srbijo spreminile iz premaganih v zmagovalke. Reparacij ne plačujeta, temveč nasprotno, prejemata jih. — Kar je »Narod« v teh besedah povedal, je ena sama velika nevednost ali pa zloba. Tam pri »Narodu« nič ne vedo, da smo mi danes de facto premaganci in kot take nas smatra tudi beograjska vlada, ne samo beograjska žurnalistika. Reparacij res da ne plačujemo pod naslovom »reparacij«, pač pa pod naslovom »osvobodilnega davka« zadeva Slovenijo težka svota, ki bo hujša kot avstrijske in ogrske reparacije skupaj, kajti Avstrija na račun »reparacij« ne bo plačala niti vinarja. Kar smo pa na »reparacijah« prejeli mi, to bo pa vedel povedati »Narod«. Mi vemo zaenkrat le toliko, da je »reparacije« prejela in jih še prejema samo Srbija, kar je tudi popolnoma v redu. Škoda naj dobimo povrnjeno tisti, ki je bil oškodovan. Kako bi pa bilo z našim denarjem, naj blagovolji »Narod« vprašati resne finančnike, ki pravijo: Dežela, ki ima dobro, pošteno in solidno upravo, dobi vedno kredita, kolikor ga hoče. — O stvarih, ki jih ne ve in ne razume, naj »Narod« raje ali molči ali pa se o njih pouči, ampak ne pri »Narodu«, ki ne pridejo dalje kakor in Tivoli.

+ Ideja o federativni zvezi jugoslovanske se more roditi le v povsem fantastični, konfuzni glavi, ki nima nobenega smisla za realnost in je tako absurda, da o nji ni niti vredno govoriti. — Tako modruje »Narod«. Torej so Švicarji same »konfuzne glave«, ker imajo federacijo. Tudi Washington in Lincoln sta bila zmešana, ker sta ustanovila severo-ameriško federacijo. In Bismarck je bil tudi konfuzna glava, ker je uredil Nemčijo na federalni podlagi. Tudi Angleži imajo same konfuzne glave, ker žive v federaciji. — Sploh sama konfuzija po celem svetu, samo slovenski liberalci so vzeli pamet v najem.

Iz zunanje politike.

*** Jako resni dogodki se odigravajo v Romuniji**, tako da se govori celo o begu romunske kraljeve rodbine iz Bukarešte. To menda ne bo res, res pa je, da se na Sedmograškem vrše boji med narodno stranko in režimovci. Vlada ne pušča nobenih poročil v inozemstvo. Opozicija se ne bori samo proti vsiljeni centralistični ustavi, ampak tudi proti krivičnemu stanovanjsko-najemniškemu zakonu boljarske klike. Položaj je še bolj kompliciran vsled tega, ker se s avtonomističnimi Romuni vred upirajo tudi Nemci in Madjari, kateri se priključujejo, da ustava ne zajamčuje njihovih manjšinskih narodnih pravic. Vrh tega so vznejevoljeni tudi katoličani, ker Bratianova klika preganja katoliško cerkev v prid pravoslavju. Kakor se vidi, je Bratianu istega kova kakor Nikola Pašić.

*** Mussolini in narodno čuvstvo.** Nemški listi poročajo, da se je dr. Seipel v svojem pogovoru z Mussolinijem doteknil tudi vprašanja nemške manjšine v Italiji in naglasil, da čuvstvo narodne edinosti med Nemci tostran in onstran Brennerja kljub novi državni meji ni ugasnilo, kar je popolnoma naravno. Opozoril je na učinke protinemškega pritiska na južnem Tirolskem in obžaloval, da je fašistovski vrhovni svet zavrgel sporazum z Nemci. Mussolini je rekel, da kot narodno čuče Italijan popolnoma razume narodno čuvstvo tirolskih Nemcev, da je pa seveda vezan po sklepu vrhovnega sveta. — Istočasno poročajo nemški listi iz Bozna, da je sklenila italijanska šolska oblast, da z novim šolskim letom poitalijanci zopet celo vrsto nemških ljudskih šol.

*** Kongres delavskih strank celokupne britanske države.** Kakor poročajo »Times« je delavska stranka v Novi Zelandiji sklenila poskusiti oživitvoriti konferenco delavskih strank cele britanske države. Vzrok tega pokreta je »nevarnost, izvirajoča iz kapitalističnega imperializma«. Namen konference pa bi bil, da bi vse delavske stranke v pogledu angleške zunanje politike skupno nastopale. Pri nas pa takih skrbi nimamo. To vse opravi Nikola in Rade Pašić ter porodica.

*** Ljeningova bolezen.** »Times« poročajo iz Rige, da sta prispela tja na povratku iz Moskve zdravnika dr. Strümpell in dr. Nonne, ki sta zdravila Ljeninga. Izjavila sta, da trpi Ljening na neozdravljivi ohromelosti; vendar se utegne bolezen še dolgo vleči.

Slavnosni koncert »Ljubljane«.

Jutri, 9. aprila nastopi slov. glasbeno društvo »Ljubljana« drugič v tej sezoni z novim sporedom. Polagoma, korak za korakom stopa zbor po začetni poti. V zadnjem koncertu je oprel med umetnimi pesmimi eno najnovejših, tehnično silno težkih, ki zahtevajo globokega pojmovanja kristalno umetnosti in stavi pevca tehnično največje zahteve. Premrlov »Medved z modre« je izzvenel obakrat prav sveže in krepko.

Jutri nastopi »Ljubljana« v širšem okviru.

Prvi del koncerta bo vokalni. Premrlov: »V Korotan« je silno priprosto zložen zbor, krepak v izrazu, gladek v melodiji, nič dolgočasen v harmoniji, dasi se giblje ponajveč v diatoniki. Zložen je čedno za vsak oder, a priprosto, da ga bo zmogel vsak, tudi šibkejši zbor. Ker so besede primerne, domorodne, nanašajo se na naš lep Korotan, bo pesem prodira brez dvoma med narod z neodoljivo silo. Pesem je d. bila pri zadnjem razpisu nagrad po art. odseku Pevske zveze prvo nagrado in je tiskana v »Pevcu« 1923 v I. številki.

Starosta slovenskih skladateljev Ant. Foerster je dočrtil pred tedni svoje 85. leto. Ta mož, ki je deloval med Slovenci na najširšem polju glasbe kot učitelj, skladatelj, prevodja in pisatelj, skoro pol stoletja, ta mož je vreden, da osvežimo spomin med našimi pevci nanj in na njegove zasluge. »Ljubljana« je v ta namen postavila v svoj program dva zbora: »Ljubljana« je izredno slikovit zbor, stalno na sporedih boljših zborov. Foerster je znal s priprostimi sredstvi diatonike, v dovršeni formi — on je bil med našimi skladatelji gotovo najpopolnejši formalist, ki pa ni bil nikdar suhoparen — izraziti to, kar skušajo drugi z revolucionarnimi sredstvi, ki pa niso vedno posrečena. »Ljubljana« je tako mehko občuten sprev, da bi bil v veliki začetki, če bi moral iskati podobnega. Kako turben je uvod in konec, ki slika mrtvaški oder! Kako šepetavi so jeziki, ki se vmešavajo v dejanje! Kako bolešno je vprašanje, ki prešine vso vas, ko se naslednjega dne oglasi zvonček, ki poje smrtno pesem Cvetkovi!

Nič manj slikovit je Mlad mornar. Foerster je poučeval svoj čas na vseh srednjih šolah in zavodih po Ljubljani petje, tako tudi v Alojzijevišču, kjer so imeli pri razmeroma pičlem številu gojencev — krog 60 — vedno dober mešani in moški zbor. Ko je leta 96. praznovalo Alojzijevišče svojo petdesetletnico, je zložil nalašč temu zavesti in njegovim mladim mornarjem dr. Debevec prelepo pesem. Foerster pa je bil izredno pestro glasbeno obliko. Mlad mornar je izšel v založbi »Alozijevišča«. Pel ga je tedanji alozijeviški dijaški zbor v Novem mestu in nekoč o počitnicah — menda l. 1903 — kombinirani dijaški zbor pri slavnosti »Danice«. Sicer je ta skladba neznana javnosti. »Ljubljana« je ta biser, ne vem kje, izkopala in ga bo jutri odzvala našim logom. Ta pesem, o tem smo prepričani, bo šla med srednjimi in boljimi zbori zmogovalno pot na pevске odre. »Ljubljana« si je stekla s to pesmijo izredne zasluge, da je rešila lep biser pozabnosti.

Konjovičev navihani, šaljivi »Vragolanc« za ženski zbor je pa že tako lep, da bi ga človek kar naprej poslušal. Človeku je žal za pesmijo, ko se mu izmuzne koketno iz ušes, ko bi jo najraje poslušal.

St. Mokranjac je napisal med drugim 15 šopkov vsevrstnih srbskih, macedonskih, bosenskih in drugih nar. pesmih. »Ljubljana« je odpela svojčas njegov najlepši 10. venček s tako fineso, da ga more težko kdo lepše — izrazitejšje predavati. Zato nas bo gotovo tudi to pot zadovoljila s tem, ki obsega najlepše lirčne, mehke pesmi s Kosovega. Menjajo se zelo pestro: Mešani, moški in ženski zbori v iskreni liriki in končajo z živahnim, razbrzdanim kolom: Sedi moma. A, to je živo, nagajivo veselje dekleta! Med simfonične skladbe prve vrste šteje Dvořakov koncert op. 83 za klavir in orkester. Vodil ga bo dr. J. Čerin, ki je brez dvoma med nami najbolj izobražen kapelnik. Njegovi dosedanj koncerti, odigrani s tako globokim, umetniškim umevanjem, kot ga človek malokje vjame, nam jamčijo, da bo tudi to delo popolno v izvajanju. Koncert je obsežen in se priključuje že skoro simfoniji. Ta koncert je redka prikazen na sporedih, ker zahteva od klavirista posebno globoko umevanje Dvořakove muze in izredne tehnične spretnosti. Gospodična Milada Krejzlova, hčerka konservatorskega profesorja Krejzla iz Brna je igrala ta koncert že v raznih mestih — izrednim uspehom. Mlada umetnica, rojena Čehinja, bo gotovo nudila jutri umetniško svojega rojaka-velikana v najdovršenejši obliki.

V zadnjem delu koncerta bo na vrsti Ljubljanski Schwabov zborček: »Zlata kangljica« za mešani zbor in orkester. Ta pesem je velikokrat na vrsti s klavirjem. Topot pa bo nastopila taka kot je: brhka, zvočna v prelestni gozdni idili.

Lajovičeva »Gozdna samotica« izvira iz njegovih mladeniških let. Lajovic ni štedil

pestrih barv v orkestru, ni prizanašal pevkam ne v leži glasu in ne v težkih melodičnih postopih. Pesem moramo šteti med najlepše bisere slov. glasbene muze. Kako prelesto šušti gozd krog nas! Kako bajno sanjavo šepetajo jelke in objemajo mehko dušo v svojo sredo, da zapleše v lahkokrilem poskoku z gozdnimi deklami. Nežnost te pesmi je nepopisljiva. Očesu težka, nerazumljiva mesta božajo uho z tajnim čarom in ogrevajo srce z izredno iskrenim žarom. Od »Ljubljane« smemo pričakovati, da bo vdahnila tehnično izredno težkemu delu lahkokrilo nežnost.

Za zaključek koncerta si je izbralo društvo drugi del Sattnerjevega oratorija. V tem delu se menja moški zbor z nežnim tenorskim samosplovom, mehkim ženskim zborom, sila melodijoznim dvosplovom za sopran in tenor in mogočnim mešanim zborom. V slepnem zboru čujemo v veličastnem razkošju polnega orkestra vsiljajoče pozdrave nebesčanov Kraljici, ki jo vabijo v svojo sredo. S tem delom velikega stila hoče »Ljubljana« pokazati, da »temi višje, višje k ciljem, ki so vredni neizmernih žrtv, koje mora dovesti temu kulturnemu delu vsak posamezni pevec.

Vsem onim, ki imajo smisel za to najlepšo umetnost vseh umetnosti, velja naš klic: Pridite, pokažimo »Ljubljani«, da cenimo njeno neumorno idealno delo, pokažimo, da smo narod vreden čiste pevske umetnosti! Zelimo ji za jutri najboljšega uspeha, za bodoče: blagoslovljenega napredka.

Ogrsko barbarstvo.

Ponovno smo že poročali o usodi g. Božidarja Severja, ki trpi že poldrugo leto v ogrski ječi. Naš poročevalec v Budimpešti nam javlja, da je zdaj njegovo življenje v resni nevarnosti. Zelodolne bolečine ima tako silne, da ga zdravniške injekcije komaj še umirijo. Večkrat je po cele ure v nezvesti. Informirane so o tem slučaju vse instance naše vlade. A ogrska vlada ne izpusti žrtve. Ves ta dolgi čas ni bil g. Sever sojen ali obsojen, dolže ga samo nasproti naši vladi špijonaže. Očividno ga ne marajo soditi, ker ga ne morejo obsoditi. Zato čakajo, da bo počasi v ječi vsled pomanjkanja zraka in hrane — umrl. Naš poročevalec je tudi izvedel, da dobivajo ogrske oblasti od prekmurskih madžaronov grozilna pisma, v katerih zahtevajo smrt g. Severja. — Kaj vendar dela naša vlada, da ne stori konca tej ogrski barbarski krvoločnosti?

Dnevne novice.

— Jutri zvečer ob 8. uri bo v veliki dvorani hotela »Uniona« v Ljubljani slavnostni koncert »Ljubljane«. »Ljubljana« se je po vojski brž z izredno žilavo vztrajnostjo dvignila med naše prvovrstne zборе. S skromno Vodnikovo slavnostjo v »Ljudskem domu« je začela zidati na razrovanih poljanah slovenske pesmi. Več lepo uspelih koncertov v teku zadnjih let, številni izleti, združeni s koncerti širom Slovenije so ji priborili priznanje najširše javnosti. Jutri stopi pred nas z obširnimi prvovrstnim sporedom, iz katerega dehti glasen odmev: Vse to je naše delo, nič tujega. To smo sezidali v vročem znoju, to smo si zgradili z žarko ljubeznijo, brez podpor, brez tujega kapitala: sami smo hranili in zidali. Tem idealnim ljudem, tem svečnikom nebeške hčerke pokažimo vsi svoje priznanje! Njih žrtve so neizmerne, naše priznanje bodi brez pridržka. Zato vabimo: jutri vsi h koncertu »Ljubljane«!

Pevci z dežele! Vrnite »Ljubljani« ljubezen, s katero je ponesla med vas lepo slov. pesem! Pridite v močnih zastopstvih na njen slavnostni koncert, počastite jo ob njeni svatovščini!

»Ljubljani ob 30 letnici. Dr. J. P. je posvetil »Ljubljani« ob 30 letnici tele lepe besede, zložene v zgodovinskem jeziku, pisane v bohorčici. »Is imena Slouenzam fladkiga trideletih fvoj god shivish, ne-ufshlo fi vrelo lepote, v vife nashe femle shumish. Vifevdilj ino she flajshe baji ino ne nehaj klizati: pfialmov nashih neispetih fladka relniza til«

— Velikonočna procesija v Belgradu. Katoliška velikonočna procesija v Belgradu je bila doslej vsako leto lepa, a tako ogromna in veličastna kakor letos pa še nikoli. Mestno oblastvo se je izkazalo naravnost galantno. Dvakrat so dali vse ceste počistiti, koder je šla procesija. Kralj je poslal svojega zastopnika, Pašić šefa kabinetne pisarne. Nuncij je šel za nebesom v slovesnem odelu. Ljudstva pa sijaset (brez broja). Tako da so se začudeno vpraševali: Kaj je to, da cel Belgrad vre h katoliški procesiji? — Na veliko nedeljo je imel nuncij pontifikalno mašo, ob isti uri pa je bila zunaj pred cerkvijo druga maša, kajti vse dvorišče ali vrt pred cerkvijo je bil poln in še izven dvora na cesti so stali.

— Korespondenca bolniškega sklada za drž. prometno osobje. Bolniški sklad za državno prometno osobje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je ustanovljen na podlagi zakona o zavarovanju delavcev in zato

so po § 191. omenjenega zakona navadna pisma in dopisnice bolniškega sklada v prometu z ustanovami za zavarovanje in v prometu z državnimi uradi proste poštnine.

— Bizantinstvo napram Habsburžanom očita »Narod« klerikalcem. Ko so pa klerikalci l. 1918. bizantinstvo prodali na »Tandelmartku«, so ga kupili »Narodovci« in se z njim danes vsiljujejo Belgradu. Alte Ware — gute Ware.

Socialna Misel, 4. številka (april) je danes izšla. Prinaša članek Frana Erjavca o politični bilanci 18/III v Sloveniji s statistično tabelo v absolutnih številkah in odstotkih, ki jako pregledno kaže posebnost stanja strank v Sloveniji po državno-pravnih in socialnih vidikih; nadalje razpravo Frana Sukljeja o polomu naših socializma, ki jako osvetljuje pogubno prometno upravo v naši državi; članek V. Korošca o političnem delu nemške ustave, ki spričo ustavne borbe v naši državi more nuditi dosti koristnih migljajev politiki; referat Vinka Šarabona o padanju francoskega prebivalstva z zadnjimi statističnimi podatki; jako zanimivo poročilo o angleški »Labour Party«, ki predstavlja vzor socialistične stranke, in objektivni pregled o stanju ruskega gospodarstva 1921/22 po enem najboljših virov. Pregled je kakor vselej bogat, posebno je obdelan slovenski svet. — Opozarjamo, da se je ta številka razposlala izključno onim, ki so naročniki ali že poravnali ali pa se na revije izrečno naročili. Tisti, ki jo hočejo dobiti do konca leta, naj je torej zdaj nemudoma naroče pri upravi (Jugoslovanska tiskarna, kolportajni oddelki, Poljanski nastip).

— St. Vič pri Stični. Duhovnim sobratom in sorodnikom se tem potom nazarjanja, da se vrši slovesni rekviem po pokojnem gosp. župniku Golmajerju v tukajšnji farni cerkvi v torek, dne 10. t. m. ob deseti uri.

— D. M. Polje. Dne 3. aprila je tovarna vled neprevidnosti spustila okoli 500 litrov klorove raztopine, vsled česar so se vse ribe daleč navzdol zastrupile. Na stotine ljudi je celo popolnoma stalo ob Ljubljani in lovilo omamljene ribe. Nekateri so jih nalovili po cele škafe. Škoda je ogromna, ker so poginile največ zlahtne ribe.

— Domžalska godba priredi danes popoldne izlet in koncert pri g. Zajcu v Soteski.

— Prostovoljno gasilno društvo v Berkah priredi dne 6. maja 1923 vrtno veselico, na katere vjudno vabimo vsa bratska društva in občinstvo. — Odbor. 2015

— Ječica pri Ljubljani. Danes po drugi av. maši predava v društvenem domu dr. J. Punter o kulturnih razmerah Jugoslavije. — Danes teden, t. j. 15. aprila, pa uprizore naši Orli ljudsko igro »Priložne bukve«. Vse prijatelje prijazno vabimo, da se polnoštevilno udeležijo obeh prireditev. — Bog živi!

— Samljiv človek se je pojavil te dni v vili obliži. Star je okrog 80 let, govori idrijsko narčje, pomešano s hrvaščino. Izdaja se za šoferja. V neki gostilni so mu na njegove obljube kar najbolje stregli, dokler ni brez sledu izginil. Gopodinja, pri kateri je iste dni stanoval, je pa še okradel.

— Tlakovanje zagrebških ulic. Zagrebški mestni župan Heinzel poda v občinskem svetu predlog, naj mesto najame pri mestni hranilnici 6 milijonov dinarjev posojila za tlakovanje mestnih cest. Od 1.700.000 m² zagrebških cest je doslej tlakovanih samo 282.000 m².

— Prošnja dobrim arem. Osemdesetletni invalid, ki se je doslej preživljal s malo kupčijo, je bil te dni na vlaku okraden. Nekdo mu je ukradel iz žepa ves skromni kapital, s katerim je prišel v Ljubljano znova nakupiti drobno blago. Reče je ostal brez vseh sredstev, a družino čaka na njegov zaslužek. Možno je v obupnem položaju in nima niti za pot niti za hrano. V Ljubljani je vsekakor dokaj ljudi, ki jim ne bi bila prevelika žrtve, ako bi revežu pomagali iz največje stiske. Nanje naj bodo naslovljene te vrstice. Darove sprejema naša upravištvo.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrdeke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg štev. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1. 3322

Štajerske novice.

Š Dekan Jožef Dekort t. V soboto, dne 7. t. m. dopoldne je pri Sv. Francišku Ksaveriju v Savinjski dolini umrl bivši dekan in ljubnem, duhovni svetnik g. Jožef Dekort. Pokojni je bil rojen 25. febr. l. 1855. pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v duhovniku je bil posvečen 22. julija 1880. Kaplanoval je v Slov. Bistrici, Slatini, Brežicah, pri Sv. Juriju ob Taboru, nekaj časa je bil provizor v Jurkloštru in nato prvi kaplan v Zalcu, odkoder je prišel za župnika v Ljubno. Tam je razširil in popravil cerkev in oskrbel nov veliki oltar, Vurnikovo delo. Povsod, kjer je pastiroval, je ostal v najboljšem spominu. Bil je izredno gostoljuben in vesel, prijeten družabnik. Pogreb bo v ponedeljek, 9. t. m. ob pol 10. dopoldne od Sv. Franciška Ksaverija na Ljubno. Svetila mu večna luč!

Š Glede napada na poslanca Zebota je poslal napadalec stavbeni tehnik Bauer v liste neke vrste »popravek«, v katerem

Koncert »Ljubljane« se vrši jutri ob 8. uri zvečer.

skuša tajiti oziroma zmanjšati ostrino napada. Faktum je, da se je posl. Žebot vračal v torek, 3. aprila okoli pol 5. ure popoldne v družbi prijatelja g. Ozmeča iz tajništva SLS čez Glavni trg po Tattenbachovi ulici proti svojemu domu. Tam je bil nenadoma brez povoda napaden od neznanega moškega. To stoji in je potrjujejo priče Ozmeč, Tajnikar i. dr. Ko je napadalec videl, da je Žebot ves v krvi, je zbežal in se je hotel skriti v Dravski ulici. Bežal je kakih 800 m od kraja napada. Ako incidenta ni povzročil, zakaj je pa potem zbežal? To je vendar čudno. Napadalec Bauer trdi, da ni član Orjuna. Kako pa je bilo mogoče, da so bili takoj po napadu okrog njega člani Orjuna (okoli 10—20). Orjunci so napadalec celo spremljali na policijo in ves čas izživali. Iz tega je jasno, da obstoji tesna zveza med Orjuno in napadalcem. Napadeni Žebot je dobil zadnji čas celo vrsto grozljivih pisem in dopisnic. Ena na primer naznanja: »Žebot mora krepit u treh dneh.« Žebot je ta grozilna pisma oddal policiji, kot dokaz, da Bauerjev napad ni tako nedolžen. In čemu je Bauer rabil tudi predmet za udarec Žebotu v obraz? Bil je torej pripravljen na napad. Kolikor se je naš poročevalec informiral, so zdravniki ugotovili, da izvira rana pod levim očesom od trdega, najbrž železnega predmeta. Bauer tudi prav nič ne omenja v svojih popravkih, da so ga vlovili še le daleč pod mostom ob Dravi in taji, da bi bil grozil z nožem možem, ki so ga dohiteli. Priča Tajnikar in drugi pa pravijo drugače. Kakor so se pri napadu na Cirilovo tiskarno hoteli Orjunci izvit, tako bi radi tudi sedaj oprali napadalec in Orjuno. Ko so razbili stroje v Cirilovi tiskarni, so v »Jutro« poročali, da so si »klerikaleci« sami razbili stroje. A danes obstoja sodni akt, ki priča, da so številni Orjunci izvršili to rokavniško delo. Enako je v tem slučaju. Žebot gre v družbi prijatelja mirno k družini domov, a ga pri belem dnevu napade neznan človek. Moral se je sam braniti. Popravak — napadalec, »Jutro« in »Tabor« bi radi celo zadevo speljali na drugi tir.

Šeja agitatorjev in zaupnikov SLS za mesto Maribor in okolico se je vršila v četrtek, dne 5. aprila zvečer v Mariboru. Seja je bila združena z zabavnim večerom. Udeležilo se je te seje nad 120 odličnih zaupnikov in agitatorjev iz vseh stanov iz Maribora. Večer je pokazal, da zmagaja SLS dne 18. marca ni bila »slučajna«, kakor dokazuje »Tabor« in pa »Jutro«, ampak, da ima SLS korenine svoje vzorno izvršene organizacije razpeljane po celem Mariboru, v vse stanove in vse kote. Ravnotako tudi v okolici. Navdušenje naših mož nam je pričala, da gre naša stvar nevzdržno naprej. — Shod SLS prihodnje nedeljo ob 11. uri popoldne v Gamberinovem vrtu obeta biti lepa manifestacija SLS v Mariboru in okolici.

Državni pravdnik vitez Grasselli v Mariboru je padel v nemilost pri belgrajskih radikalih. Volivni izid je radikalne strice v Belgradu silno razburil. Potrošili so na Grassellijevo priporočilo za vsak glas (1400) 25.000 do 30.000 K. Grasselli se je voziral v Belgrad in delal tam briljantne obljube. In odpirala se je Pašičeva in Stojadinovičeva kasa. Sedaj pa to razočaranje. Z volivnim neuspehom so splavali po vodi vsi Grassellijevi upi in ti niso bili majhni. Na vsak način je hotel postati veliki župan ali vsaj podžupan. Prehitel ga je pa njegov drug dr. Vilko Pfeifer. Ko se mu je ta igra ponesrečila, je hotel postati vseučiliški profesor. Zahteva veliko vsoto za študijsko potovanje, da bi se izobrazil za vseučiliškega profesorja. A tudi iz te moke menda ne bo kruha. Nasprotno se govori, da izgubi vitez Grasselli svoje mesto kot I. državni pravdnik v Mariboru.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik »Koročevljeve«, ki je opremljen s vsemi zelo praktičnimi pripomočki za odmerjenje noge. Dragotin Roglič, Maribor, Koroška cesta 19. Telefon 157.

Primorske novice.

Poitalijančevanje Istre. »Istarska Rijeka« poroča, da zadnji čas dobiva uprava na stotine izvodov nazaj, a zraven prihajajo pisma naslednje vsebine: »Končno smo postali Italijani, ukinito »Istarsko Rijeko«. Ne pošiljajte je več.« Nato slede podpisi. Seveda je vse to izsiljeno od ubogega brezbrambnega ljudstva z orožjem. Kako se godi s šolami, smo že opeševano poročali. Sedaj pripravljajo še novo sredstvo za poitalijančevanje. S 1. majem začno menda v Trstu izdajati fašistovski hrvatsko-slovenski tednik, ki ga bosta urejevala neki Urbani in Simsič. Bodo imele vsaj izdajice tudi svoje glasilo.

Boj goriških vinogradnikov za obstanek. Nekdaj tako cvetoča goriška vinoreja je na robu propada. Zaradi visoke carine je onemogočen vsak izvoz, a na domačem trgu dela italijansko vino neznosno konkurenco. Sedaj je pa še vlada raztegnila na nove kraje težak vinski davek. Ta mora vinogradnika doobro uničiti.

Kmetko-delavske zveze so začele odločen boj za obstanek vinogradništva. Na velikonočni ponedeljek se je vršil v Dornbergu velik shod, na katerem sta govorila poslanec Šček in glavni tajnik Kmetko-delavske zveze dr. Biteznič, ki sta vsestransko osvetlila sedanji položaj in rane goriškega vinogradništva. Sprejeli so resolucije, v katerih zahtevajo med drugim, da naj se začne novi vinski davek pobirati še-le po trgatvi, in to ne pri proizvajalcu, ampak bliže konsumentu; z Jugoslavijo naj se sklene pogodba z najnižjo uvožno carino za uvoz četrtilijona hl primorskega vina.

Gospodarstvo.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA V ZAGREBU.

76. redna glavna skupščina.

Prva hrvatska štedionica je imela dne 24. marca t. l. pod predsedstvom g. Miroslava Kulmerja svojo 76. redno glavno skupščino. Iz poročila ravnateljstva, katero je prečital glavni ravnatelj Milivoj Crnadak, izhaja, da je poslovanje zavoda stalo gotovo celo leto pod vplivom pomanjkanja denarja, katero je bilo povzročeno deloma vsled slabega izvoza, deloma vsled slabih prometnih razmer, a tudi vsled tega, ker se pri nas drže doma veliko večje svote denarja, kakor bi bilo to potrebno. Neglede na te razmere pa so vseeno narasle vloge za več kot 280 milijonov kron. Skupni promet v preteklem letu presega 128 milijard kron.

Podružnice zavoda so se razvile povoljno ter so se dosegli zadovoljujoči dobički. Otvorjene so bile 4 nove podružnice in to v Ljubljani, Novem Sadu, Mariboru in Skoplju.

Glavne postavke bilance so sledeče: Aktiva: 3.727.000.000 K, gotovina v blagajni in pri denarnih zavodih 364.000.000 K, vrednostni papirji 452.000.000 K, predjumi na vrednostne papirje 381.000.000 K, menična listnina 326.000.000 K, razni dolžniki 1.992.000.000 K, krediti 54.300.000 K, lastne nepremičnine 108.000.000 K.

Pasiva: delniška glavnica 200.000.000 kron, rezerve 133.000.000 K, penzijski fond 18.500.000 K, vloge 2.187.000.000 K, upniki 1.043.000.000 K.

Čisti dobiček znaša 50.334.606.08 K. Od tega čistega dobička sklenilo se je dotirati rezervni in pokrajinski zaklad vsakega s 3.933.000 K, fond Miroslava grofa Kulmerja za zgradbo internata s 1.000.000 K, na račun dividende za leto 1922 votirano je 183.000.000 K, a ostanek od 1.963.913.48 K, kateri preostane po odbitku po štatutnih jamčenih taktijemah ravnateljstva in upravnega sveta, prenese se na račun dobička in izgube v letu 1923.

Dividenda se bode izplačevala počenši od 26. marca t. l. s 3.600 K za deset delnic, 360 K za jedno celo delnico, 90 K za četrtinko delnice in 36 K za desetinko delnice.

Skupščina je bila obdržana v vestibulu palače Prve hrvatske štedionice. Prisotni so bili najuglednejši člani naših gospodarskih krogov. Grof Kulmer je pozdravil skupščino s kratkim nagovorom, v katerem je naglašal, da je Prva hrvatska štedionica popolnoma zadostila vsem onim velikim nalogam, katere so ji namenili odlični ustanovitelji in ne samo, da je tem nalogam zadostila, temveč so vse one plemenite intencije razširjene na jedno ogromno polje gospodarskega in narodnega dela.

Poročilo, katerega je sestavil in prečital glavni ravnatelj g. Milivoj Crnadak, je kratka zgodovina splošnega našega gospodarstva v preteklem letu, a istočasno tudi dokaz, v kako veliki meri je sodelovala Prva hrvatska štedionica v celokupnem našem življenju. Ona je v obilni meri dvignila našo industrijo in trgovino, podpirala je naša gospodarska podjetja, a pomagala je izdatno tudi narodnim in humanitarnim ustanovam.

Veliko zaupanje, katero uživa ta veliki zavod, izhaja iz ogromne svote vlog, katere so dosegle znesek od dve in četrtilijardo. Obsežnost poslovanja izhaja iz skupnega prometa, kateri je presegal svoto od 128 milijard kron.

Iz tega poročila sledi jasno, da je Prva hrvatska štedionica vodilni denarni zavod naše kraljevine in da je nje racionalno in napredno delo važen pogoj našega splošnega blagostanja. Veliki ugled, katerega uživa ta denarni zavod ne samo v domovini, nego tudi daleč preko mej države, je najmočnejši dokaz o njegovi ogromni važnosti za celokupni naš finančni, industrijski in ostali gospodarski razvoj.

Tržne cene v Mariboru. V soboto 7. aprila se špeharji prodajali sveži špeh 1 kg po 150 do 160 K. Pripeljali so 10 voz špeha. Goveje meso stane kilogram 76 do 80 K. — Seno so plačevali 100 kg po 700—760 K. Kmetje so pripeljali okoli 20 voz sena. Kupcev je bilo malo.

Novi petrolejski vrelec odkrit. Kakor se poroča češkimi listom iz Lvova, so našli blizu Borislave nov petrolejski vrelec, ki ga spada polovica družbi »Dabrovi« in druga polovica družbi »Nafti«. Omenjeni vrelec

daže na uro 25 kubičnih metrov sirovega petroleja, kar pomeni za obe omenjeni delniški družbi mesečni dohodek 150—160 milijonov poljskih mark.

Ljubljanske novice.

Ij 30 letnica »Ljubljane«. Danes ob 9. v frančiškanski cerkvi pridiga, ob pol 10. sv. maša, pri kateri poje polnoštevni meš. zbor izbrane mašne pesmi. Ob 11. slavnostni koncert v Unionu (na verandi). Jutri ob 8. slavnostni koncert v veliki dvorani »Uniona«. Spored na lepakih, predprodaja vstopnic in besedila v uniojski trafiki. — Vstopnice so na razpolago v predprodaji tudi danes dopoldne.

Ij Našim prosvetam! »Ljubljana« je eden najdelavnejših naših članov, ki ni nikdar odrekla sodelovanja, kadar smo jo klicali. Vrnimo ji usluge, vračajmo ji ljubezen! Jutri vsi polnoštevni k njenemu slavnostnemu koncertu v »Unionu«.

Ij Tombola Poselske zveze. — Danes vsi v Unlon: tam bo popoldne ob 4. uri velika tombola, ki jo priredi Poselska zveza za fond poselskega doma. Kdor ima srce za revne služkinje, naj to pokaže danes s tem, da kupi karte (po 1 dinar ena) in se vdeleži tombole. Dobitkov se je nabralo nad 400: med njimi mnogo praktičnih stvari za dom. Glavna tombola bo vreča moke! Poleg te pride velika ženitovanjska pogača na licitacijo! Prinesite svinčnike s sabo! Karte bodo na prodaj ob pol 3. naprej pri blagajni Uniojske dvorane.

Ij Župnija Trnovo bo praznovala danes ob 9. spomin polaganja temeljenga kamna za novo cerkev. Ker je župan g. dr. Perič zadržan, bosta zastopala pri slavnosti ljubljansko mestno občino podžupan dr. Stanovnik in obč. svetovalec Pirc.

Ij Ata »Narod« in Tutankamen. Včeraj popoldne so šli ata »Narod« in Tivoli spazieren. Ker je solnce lepo gredo, so se usedli na prvo klop tam ob železnici, ker naš ata strašno radi gledajo »mašine«. Torej naš ata so se vsedli na solnčno klop in so čakali na mašino. Pa ti pride človek proti klopi, nekaj zamomlja in se tudi vsede. »Aha,« so dejali ata, »ta bi tudi rad gledal mašine.« Nato sta sedela dolgo tiho in molče drug ob drugem. Pa pravi neznanec: »Ali ste že slišali, gospod, da so našli Tutankamna?« — »Katerega Tutankamna?« — so dejali ata zvedavo. »I, no, Tutankamna!« — je zamrmral tujec. — »Hm,« so mrmrali ata, »Tutankamen, Tutankamen — ali ni bil ta iz Trnovega? Meni se prav zdi, da je njegova žena prodajala svoje dni solato pred rotovžem, kaj ne da? Ampak ta je že zdavnaj umrl, že zdavnaj! Takrat je bil še živ dr. Bleiweis, Gott hab ihn selig! — so dejali naš ata. Ker pa ata svoje stvari vendar niso bili preveč sigurni, so se vljudo poslovlili s »Habe die Ehre« in so odšli v kavarno »Valvasor« pogledat v konversationsleksikon, kaj je pravzaprav s Tutankamnom. Pa glej nesrečo! V »conversationsleksikonu«, letze Ausgabe vom Jahre 1892 Tutankamna niso našli. »Saj sem dejal, da je bil ljubljanski branjevec,« so momljali ata, »tukaj notri ga ni. Sem že jaz prav imel.« — Od samega veselja nad tem, da imajo oni prav, pa ne tisti čudni človek, ki menda še danes sedi pod Tivoli in gleda mašine, so jo zavili naš ata »zum Ferlinz«, »auf die grösste Portion für die Herren.« Pa so tam začeli nekaj ob Tutankamena. Pa je rekel visok gospod: »To je bil kralj v Egiptu, zdavnaj, zdavnaj. Njegov grob so pa te dni razkopali.« — »Kaj vraga,« so dejali ata, »v Egiptu da je bil? To pa že ne bo! Egipt je vendar tam nekje za Šmarno goro, — so naglašali ata — kjer so sami klerikaleci, diese verdammten Klerikaltzen! Tam nekje okoli Mengša bo ta občina Egipt. Jaz to vem, prav dobro vem, ker od tam na sejo naprednjakov še nikoli ni nihče prišel, iz Egipta prav nobeden! Ampak jaz prav dobro vem, da je bil Tutankamen iz Trnovega, ki je pred rotovžem salato prodajal!« — Tako so povedali naš ata. Pa se oglasi neki učen gospod izza drugega vogla: »Oprostite, ampak Tutakamen je bil vendar v Egiptu za faraona!« — »Kaj,« so se razsrdili ata, »za faraona je bil? Vidiš, saj sem dejal, kamor pogledaš, sami klerikaleci! Pa tako dobro salato je prodajala njegova ranjka pred rotovžem, on pa klerikaleci! In še za faraona je bil v Egiptu, tam nekje pri Mengšu! Kam bo to prišlo, kam bo to prišlo? In ves žalosten in poir nad klerikalnim faraonom Tutankamnom iz Trnovega ali iz okolice Mengša so jo ata počasi zarajali na zadnjo tolažbo še k »Mačku« tam za vodo in potem pa spat, spat, spat...

Ij Ata »Narod« so hudi. Včeraj, v soboto, so se ata razjezili nad »Slovenec«. Diese verdammten Klerikaltzen, so dejali, nas froclajo že cel teden, pa samo froclajo in froclajo. Da bodo ata »Narod« pomirjeni, jim povemo, da jih bodo diese verdammten Klerikaltzen še froclali, tako »nekolikajnj!« Atu to itak ne škoduje mnogo, ker si lahko kupijo »popeljine«, ljudi pa cela stvar zelo veseli.

Ij »Kostanji šolskega drevoreda« rogovilijo po glavah »Slovenčevih« urednikov, tako pravijo sobotni ata »Narod«. Ko so ljudje to brali, so dejali: Kakšne velike glave morajo biti pri »Slovencu«, da kar celi kostanji iz šolskega drevoreda po njih rogovilijo! V »Narodu« glavi pa še skromen peteršiljček nima prostora.

Ij Zgradba pogrebnega zavoda. Pokrajinska uprava je dovolila mestni občini ljubljanski, da najame poleg že dovoljene-ga posojila 500.000 dinarjev še 1.500.000 dinarjev posojila za zgradbo mestnega pogrebnega zavoda. To posojilo se mora obrestovati iz lastnih dohodkov ter amortizirati v kratkem času.

Ij Prosveta frančiškanske župnije. V torek, 10. t. m. predava kakor običajno ob 8. zvečer o zanimivem vprašanju ga. dr. Piskernikova. Potje se vrši od sedaj nnaprej vsak četrtek ob 8. zvečer v frančiškanski pevski sobi.

Ij Šentjakobske prosvete. Danes zvečer ob pol oamlh bo skoptično predavanje »O mislijo njih v Aziji«. Mnogo lepih, barvanih slik iz indijskih, kitajskih in japonskih misijonov, med drugim tudi življenje svetega Frančiška Ksaverija. Vabimo k obilni udeležbi.

Ij Predavanje v Rokodelskem domu. Meseca aprila se bodo vršila običajna predavanja v dvorani Rokodelskega doma vsako sredo (ne v ponedeljkih, kakor doslej). Prihodnje predavanje bo v sredo, 11. aprila, točno ob 8. uri zvečer.

Ij Predavanje »Stolne prosvete« v Krilankah prvotno določeno na ponedeljek 9. aprila, je radi jubilejnega koncerta glasbenega društva »Ljubljane« preloženo na ponedeljek dne 16. aprila. Predaval bo v družini dvorani ravnatelj drž. muzeja g. dr. J. Mantuan.

Ij Orodaj svet. družbe sv. Elizabete ima redno mesečno »sejo« prihodnji torek, t. j. 10. apr. ob 4. popoldne (Jugoslovanska tiskarna).

Ij Šišensko prosvetno društvo — Orliški kratek vprizori danes ob pol 8. zvečer v samostanski dvorani v Šiški igrokaz v petih dejanjih »Ljudmila«. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Društvo slušateljev fil. fak. priredi v torek 9. t. m. ob 20. uri na univerzi metodsko predavanje o »Formalni vrednosti pouka v realijah«. Predava g. višji šolski nadzornik dr. Poljanec. — Vabljeni vsi, ki se zanimajo za temo!

Ij Manufakturna trgovina. Dobroznana manufakturna trvdka Josip Stopar zopet otvori svojo trgovino na Dunajski cesti št. 21. Občinstvo opozarjamo na njen oglaš v našem listu.

Ij Trboveljski premog in drva ima stalno v zalogi vsako množino Družba Mirja, Ljubljana, Kralja Petra trg 8, tel. 220. 1222.

Iz ljubljanske obč. uprave.

O važnejših sklepkih gremija ljubljanskega magistrata storjenih 6. marca 1923 poročamo:

Savbne zadeve. Ivani Oblakovi na Rimski cesti in Uršuli Strah na Sv. Petra cesti se je dovolilo uporabiti eno sobo njunega stanovanja za lokal. — Kavarnar Pogačnik (Leon) je kmpil v Kolodvorski ulici hišo št. 29, v kateri je znana gostilna pri Peptu. Pogačnik namerava hišo predelati v gostilno in kavarno. Ke je tam, kjer stoji Pogačnikova hiša, projektirana Čopova cesta in ker je v kolodvorski ulici že itak preveč gostiln, se prezidava ni dovolila. — Ivanu Kosmatinu na Planinski cesti (Šiška) se je dovolilo, da sme gostilniške prostore predelati v prodajalno in dve stanovanjski sobi. — Francu Moser se je dovolilo zgraditi hišo na Barju. — Dovolilo se je zgraditi novo enonadstropno hišo Bolafiju ob Frankopanski cesti. — Dvorišno poslopje (enonadstropno) se je dovolilo zgraditi ob Vodovodni cesti poštnemu nadkontrolorju Saleharju. — Športni klub Mirja je prošil dovoljenja zgraditi leseno stavbo za garderobo, v katerem poslopju bodo tudi prne kopeli in stanovanje. Prošnji se je ugodilo. — Dr. Juro Adlešiču so se dovolilo postaviti pred njegovo hišo na Mirju kamnite stopnice. — Libij Tavčar na Gosposvetski cesti in Alojziju Hudečku se je dovolilo prirediti v podstrežju stanovanja. — Državni komisiji ruskih beguncov se je svojčas odklonila prošnja za odstop mestnega sveta, na katerem bi se zgradila lesena lopa za delavnico igrač. Pokrajinska vlada je poslala magistratu na to dopis, s katerim je prosila občino, naj bi ustregel prošnji. Gremij je sklenil, da mestnega sveta ne more odstopiti, ker se mora delati na to, da bodo izginile nezdruve in neestetske lesene lope iz mesta. Člana gremija Kremžar in dr. Lemeš sta povdarjala, da naj se ruski begunci, med katerimi je tudi sumljivih elementov poleg poštenih, v nejo v njihovo domovino, v kateri jih čaka dela dovolj. Veliko domačinov v Ljubljani je brez stanovanj, po protekcijah so se zelo lepa stanovanja kazala Rusom, medtem, ko si veliko domačinov, tudi državni uradnikov, ne more ustanoviti rodbinskega ognjišča, ker ne dobe stanovanja. Isto je s službami.

Gospodarske zadeve. Taksa za vožnje s šoln na mestnem »jezerčku« v Tivoliju se je zvišala s polurno dobo od 2 kron na 1 dinar. V prometu s tam 4 novi člani. Član gremija Moškere je žele še več novih, posebno lahkih šolnov, ker je vesljal zdrav in poceni šport. — Košnja na Barju in na obrežju Ljubljanske za bolnice se odda na javni dražbi. — Invalidu Fricu Juvanu se je dovolilo postaviti na svetu južne železnice nasproti glavnemu kolodvoru reklamni kino »Mars«. — Kavarnar Krepež je vložil prošnjo, da bi smel za kavarno poniti tisti del Zvezde, v katerem stoji godbeni pavljon. Prošnja se je odklonila, ker ne gre, da bi poletni g. Krapež polegoma »okupiral« kar celo Zvezdo. — Mestnemu knjigovodstvu se je dovolila likv dacija računov v višini 523.094.92 K.

Novi meščani. Gremij je sklenil priporočiti občinskemu svetu imenovanje meščanom brez tak gasilec Furlan u Francu, Pertekiju Antor in Tomažiču Ivanu, ker delujejo že 40 let k gasilcu.

LAKI - BARVE - FIRNEZ **FRANJO FORGAČ K. D.** Telefon
ZAGREB 6-83.
Mesnička ulica štev. 13.

KUPIM SREDNJE HIŠO
v mestu ali na periferiji mesta Ljubljane.
— Ponudbe pod: «RESEN KUPEC» na
upravnishvo «Slovenec».

Malo hišo vzamem v najem
event. s trg. lo-
kalom, v okolici Ljubljane, ob že-
lezniški postaji. — Ponudbe pod A. H.
12 na upravnišvo «Slovenec».

Posestvo 40 orolov veliko, do-
bro obdelano, pol ure
od železnice, s inventarjem vred za 450
tisoč kron napredaj. Je 6 poslopij v do-
brem stanu, gozd zaraščen in njive obse-
jane. Več se izve, če se piše na naslov:
«Posestvo, Celje, hotel Evropa in pri-
loži dopisnica za odgovor.

Lokal oddam v najem
na zelo prometnem kraju.
— Ponudbe na upravo
lista pod «LOKAL» 2023

Pletilni stroj štev. 7
TAKOJ PRODAM. — Poizve se na:
RIMSKI CESTI 9, II. nadst., vrata 14.

Naprodaj je HIŠA
v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13,
trinadstropna, z vrtom. — Več se
poizve v pisarni odvetnika dr. D.
MAJARONA v Ljubljani, Miklo-
bičeva cesta št. 18. 2012

Kuharico, pošteno, snažno za-
nesljivo, sprejem
tako. — Naslov v upravništvu «Slo-
venec» pod št. 2009.

ODDAM DVA KONJA
za vožnjo, poldnevno ali celodnevno; ce-
na nizka, vozovi razni. — Naslov pove
upravnishvo «Slovenec» pod št. 1980.

Trgovina.
Hiša z dobro vpeljano trgovino v indu-
strijskem kraju na Stajerskem, ob glavni
cesti, s semljščem, po zelo ugodni ceni
NAPRODAJ. — Pojasnila daje: Anončni
zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana,
Sodna ulica št. 5. 2004

Vsakovrstni vozovi
se izdelujejo, kakor so tudi stalno v
zalogi pri MARTIN MALL, sedlar-
stvo in ličanje avtomobilov, Domžale.
Sprejemajo se vozovi tudi v zameno in
popravilo. Solidno delo! Cene zmerni!
Združeni obrtniki: Ložar, Dragomelj,
Mall, Kožar, Domžale. 1971

Naprodaj je damski plašč
iz močne črne Rips-svile in OBLEKA
iz črne, belo-pisane Liberty-svile, po
ugodni ceni. — Naslov pove upravnišvo
«Slovenec» pod št. 2003.

Po niski ceni PRODAM radi selitve še
jako dobro ohranjeno
pohišstvo in posteljnino.
Ljubljana, Zaloška cesta št. 13, I. nadst.

Prodaj RADI POMANJKANJA
PROSTORA
dve visoki, složitvi garderobni omari,
pripravi za trgovino in obrt, kompletno
posteljo, stoječ obošalnik in niske omare
s predali. — SODNA ULICA ST. 11/II.

Dve stiskalnici
in več drugih potreščin za umetno
ključavničarstvo PRODA KAROL SE-
MRAJE, ključavničar, Šent Vid nad
Ljubljano. 1894

Pristni tirolski lodni
za športne obleke, solidno in trpežno
blago pri trvdki
A. & E. Skoberne, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Enodružinska hiša
s lepim ograjenim vrtom NAPRODAJ
tako v Rošni dolini št. 106 pri Marjaku.
Stanovanje prosto. 1950

Pisalne mize
in drugo pohišstvo naprodaj pri:
ERMAN & ARHAR, mizarstvo,
Šent Vid nad Ljubljano. 1913

Bičevnike
IZ PRAVEGA KOPRIVOVEGA LESA
(Zürgholz), navadne gladke, poltirnane,
luksusne, pletene, težke (furmanske) iz-
deluje in nudi po primernih cenah
Prva jugoslov. tvornica tržiščih
bičevnikov OGRIN & PERIC,
Laverca pri Ljubljani.

Smrekovo lubje in čreslo
zdravo in suho, sploh najboljša kaka-
vosti, po vagonih, ima takoj oddati po
brezkonkurenčnih cenah: MARIBOR,
poštni predal št. 41. 1819

„Koranit“
Zajamčeno pravi asbestni škrlj za kritje streh.
KORANIT ne premoči, ne odzebe,
se ne lomi in ne trga, je popolnoma
siguren proti ognju, toči in viharju,
tehta na 1 m² samo 12 kg, je ne-
omejeno trepen, je boljši kot vsi
eterniti, je najboljša in najcenejša
streha, ker ne potrebuje nikdar
popravila.

Fran Holcvar
Žirova (Mesta) Gorenjsko.

PRODAM
pred 8 leti zidano, elegantno, komforno
vilo z lepim vrtom
v Ljubljani. Kupeu celokupno stanovanje,
obstoječe iz 7 sob in pritlikin, meseca
maja na razpolago. — Ponudbe pod št. 190:
«SELITEV» na Anončni zavod Drago
Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Naprodaj je kompletna
garnitura parketnih
strojev in oder za
venecijansko žago,
30 m² hrastovih po-
polnoma suhih desk,
30 in 50 mm debeline.
Tovarna stolov Jos. Stadler,
Ljubljana, Sodna ulica št. 11.

Industrijalci, pozor!
Prodaj v Spodnji Šiški, tik glavne proge
stavbeno parcelo 2000 m²
za UGODNO CENO. Ponudbe pod št. 190:
«Prilika možnost za izpeljavo industrijs-
ke proge na Anončni zavod Drago Be-
seljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5.

NAPRODAJ JE pred 17 leti zidana
krasna vila
z VELIKIM VRTOM v Ljubljani
za PRIMERNO CENO. Kupeu je stanova-
nje, obstoječe iz 8 sob in pritlikin, takoj
na razpolago. — Ponudbe pod št. 190:
«TAKOJŠNO STANOVANJE» na Anončni
zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna
ulica št. 5. 1954

Ima v zalogi
Janko Homan
Ljubljana, Cepeljeva ul. 8

JETIKA!
Dr. Pečnik ordinira za jetične
izven torka in petka vsaki dan v
Št. Jurju ob južni žel. pri Celju.
Citajte njegove 8 knjige o jetiki.

Zaradi selitve
PRODAM enonadstropno vili podobno hi-
šo, pred 12 leti zidano, s circa 2000 m²
obstoječim vrtom in malim gospodarskim
poslopjem, 8 minut od Glavnega trga
mariborskega oddaljeno, za nisko ceno.
Kupeu tekom 1 meseca stanovanje, ob-
stoječe iz dveh sob in pritlikin, na raz-
polago. — Slike in drugi pogoji pri
An. zav. DRAGO BESELJAK in DRUG,
Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

!!! AUTO !!!
BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNE
Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah nud.
JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

Zajamčeno popravljene
Lokomobile
točno iz skladišč
Zagreb in Ljubljana
Wolf-Lanz
vsake velikosti.
Stabilne in vozeče
lokomobile
Lokomobilni kotli
Enoletno tvorniško
jamstvo
Prvorazredno generalno
popravljene
Popolnoma preizkušene
Kurljive z vsakim
gorivom
Braća Fischer
d. d.
ZAGREB
Pantovčak 5

Velika izbira
tokaric **nožaric**
A. ŠINKOVIC naslednik K. SOŠA
Ljubljana, Mestni trg 19.

Cunard Line
Najhitrejši parniki sveta. Direktna po-
liška in tovarna vožnja od
Hamburga in Cherbourga za
Ameriko in Kanado
4 dimniki, 5½ dneva, lastne kabine za
potnike III. razr. Potnike odvedo izku-
seni uradniki do luke ukrcajanja ter jim
nato dragevolje nudijo vsako pomoč.
Pojasnila daje:
CUNARD LINE
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Jugoslovanska banka d. d. Zagreb.
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Mlin naprodaj
trije pari kamnov, kompletna oprema
na stalni vodi, s lepim stanovanjem, na
lepem in prometnem kraju. — Naslov v
upravi «Slovenec» pod št. 1994.

Enonadstropna vila
popolnoma renovirana, z vrtom, v kre-
dini Ljubljane, SE UGODNO PRODA. —
Ponudbe na poštni predal 126, Ljub-
ljana L. 1937

SENTJANSKI PREMOKOKOP AND. JAKIČ
naznanja vsem prijateljem in znancem, da je njegov
zaslužni in dolgoletni obratovodja, gospod
Hinko Flatschat
danes, dne 6. aprila, po kratki mučni bolezni pre-
minul. Z njim izgublamo zaslužnega in vestnega
uradnika, ki ga priporočamo v blag spomin.
Krmelj, dne 6. aprila 1923.

Zahvala.
Za dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti
moje preljube, srčno ljubljene soproge, skrbne ma-
tere, sestre in tete, gospe
Franje Košak roj. žetko
in za mnogoštevilno spremstvo pokojnice na njeni
zadnji poti, za darovane vence, se zahvaljuje vsem
v svojem in svojih otrok imenu
žalujoči soproj KAROL KOŠAK.

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija
Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.
Havre-New York samo 6 dni.
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Slavenska banka d. d. v Zagrebu.
VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:
Ivan Kraker,
zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 41.

O glase za vse časopise in za
velesejske mednarodne izdaje
stenskih reklamnih načrtov
trgovsko-prometnih središč in kopališč: **Bleda, Rogaška Slatina in Sušaka,**
z železniškim omrežjem naše države, po osnutku Ing. Gregora ter
z odobrenjem pokrajinske uprave za Slovenijo, odd. za prosveto in vero, opr. št. 1029/23,
v svrhu razobešanja po državnih uradih in šolah **oskrbuje le samozaložba:**
JOSO ZORMAN, anončno in reklamno podjetje, LJUBLJANA
Gledališka ulica 2, nasproti Mar. opere,
kakor tudi izrecno za te pooblaščenih zastopniki-akviziterji, s
specijalnimi pooblastili.
Vse pravice pridržane! — Napočila samo na poštočakovni račun št. 12.866 v Ljubljani.

Bremen - New York

Direktna zveza s krasimi ameriškimi gladnimi parniki. Ne prenosil po udobnosti, čistoti in po izborni oskrbi. Flagle in varne ladje!

„George Washington“
„President Roosevelt“

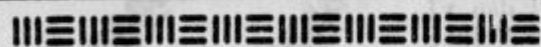
„America“
„President Harding“

Zahtevajte podrobne pojasnile in brodar. list. 146.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Belgrad, Palata Beogradske Zadrage.
Podružnica: Zadruga Zveza, Ljubljana.

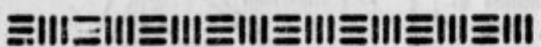
Inserirajte v „Slovencu“!

Manufakturna trgovina

Josip Stopar

Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Theodolite, Tachymetre, nivelacijske instrumente, Planimetre, Pantografe, nivelacijske in trasirne letve, merilne trakove, libele, logaritmična računalna, šablone za pismo, triglata, prismačna in druga precizna merila.

Risalna orodja, risalni stolovi: Aparate za svetlost, svetlobne, prozorne in druge tehniške papirje ima stalno v zalogi!

Vilem Sequardt

delavnica za precizno mehaniko, LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 4 (na dvorišču). — Vsa v stroko spadajoča popravila se izvrše točno in solidno!

ZA NAKUP BLAGA

za moške in ženske obleke in perila
po najnižjih cenah
se priporoča trdka

R. MIKLAUC, LJUBLJANA

Lingarjeva ulica, Pred škofijo šte. 3, Medarska ulica.

Naprodaj novi AEG-motorji:

Motor za vrtilni tok 4 k. s.	220/380 volt za Din 7.500—
„ „ „ 3 „ „	220/380 „ „ 6.500—
„ „ „ 2 „ „	220/380 „ „ 5.000—
„ „ „ 1 1/2 „ „	220/380 „ „ 2.500—

z jermenico, tračnicami in zaganjačem. V zalogi so vse druge vrste motorjev in dinam. Elektromaterijal po najnižjih cenah.

Karol Florjančič, Celje, telefon št. 74.

Kolesarji pozor!

Oglejte si pred nakupom prvovrstna

Puch in Waffner rad kolesa pnevmatiko

najboljše nemške znamke, ter vse druge potrebščine po najnižjih cenah pri trdki

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ulica 7. Podružnica Novomesto, Glavni trg 73.

Modni salon in preoblikovalnica.

Barborič-Završan

Ljubljana — Na. estni trg 7.

Velika zaloga svilnih klobukov, slamenih Dunajskih modelov in nakite.

Preoblikovanje

slamenih in možkih klobukov po najmodernejših vzorcih po najnižjih cenah, kar se izdela v

lastni preoblikovalnici.

Prodaj stavbene parcele

v središču in na periferiji mesta.
Ponudbe pod „UGODNA CENA“ na An
zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica šte. 5. 1928

Poslušajte

R. Stermecki, Celje.

dobra in zapomnila si, da kupite radi veličanskega nakupa direktno iz največjih svetovnih tovarn sukna, volne, čelja, platna, blaznove, robce, tor spleh vse manufakturne robe najceneje v veletrgovini

Cenik zastoj.

Krasno posestvo

na periferiji mesta Ljubljane je pod zelo ugodnimi pogoji NAPRODAJ. Obstoja iz dveh enonadstropnih hiš z vsemi pritlikilnami. Dalje je prostorna trgovina s pisarno, obširno skladišče, lep velik hlev, prostor za spravljane voz in senna ter nekaj vrta. Prostor zelo ugoden za kako večjo obrt. Naprodaj sta tudi posamezni hiši. — Naslov povedo v upravnistižu „Slovencu“ pod šte. 1962.

ENSTE! gospodinje

ADRIA ZITNA KAVA

je najbolj zdrava
in tečna hrana.

POISKUŠITE! TEVARNA GLINCE 22

Električni obrat.
Najmodernejši stroji.

Portland-cement (dalmatinski)

Lepenka Šamot

dobavlja najcenejše

F. Hočevan,

ZIROVNICA - MOSTE.

Ceniki in
proračuni
na
vpogled

„KERAMIJA“

J. Penić, Zagreb

Preradovičeva 9

Naslov za brzojavke: KERAMIJA, ZAGREB.

Telefon
interurb.
17—98.

Vzorno skladišče: PRERADOVICEVA UL. 9.

Ploščice za oblaganje zidu

Cevi iz kamenitnine — Keramične ploščice

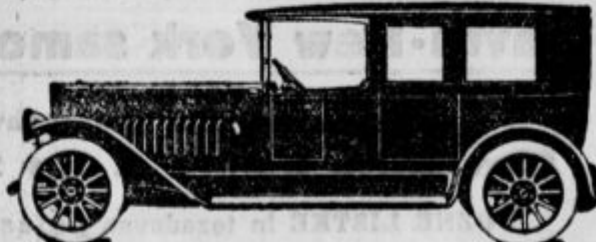
Glinaste peči — Vratca za peči — Štedilniki — Šamot

Automobili

motorna kolesa, motorčki,
pnevmatika „REITHOFFER“

po najnižjih originalnih tovarniških cenah.

O. Žužek, Ljubljana, Sodna ulica 11.

Telefon št. 461.

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica: Ljubljana, Sv. Petra cesta 24

Dejniška glavnica in rezerva Din 50.000.000—
Vloge čez Din 125.000.000—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Velikovec, Vršac.

Ekspoziture: Rogaška Slatina (v seziji), Škofja Loka, Monošter (Baranja).

Agencije: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije: Slovenska banka, Ljubljana, Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split, Balkan Bank r. t., Budapest, Vaczi utca 35, Bankhaus Milan Robert Alexander, Wien I. Augustinerstrasse 8.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

UGODNA PRILIKA!

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem
vkljudno naznanjam, da se vrši vsled preselitve trgovine

RAZPRODAJA

vsega manufakturnega blaga po znatno nižjih cenah.

Anton Schuster

Štritarjeva ulica 7.